

Vácrátót Község Önkormányzat Gazdasági/ciklusprogramja 2025-2029.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben kell rögzítse, mely a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

Ebben meg kell határozni azokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat *költségvetési lehetőségeivel összhangban*, és a *helyi adottságokra* figyelemmel az önkormányzat feladatainak *hatékony ellátását* szolgálják.

A fejlesztési elképzelések megvalósítása során mindig szem előtt kell tartani, hogy az önkormányzat mindenkor maradéktalanul eleget kell tegyen a kötelező és önként vállalt feladatainak. Bármilyen fejlesztés, beruházás csak ezzel összhangban valósítható meg. Erre tekintettel a fejlesztési lehetőségek közül elsősorban és elsőként azokat a projekteket kell megvalósítani, melyek e feladatok ellátásának színvonalát növelik, vagy a szolgáltatás szintjének fenntartása mellett a költségeket csökkentik.

A ciklusprogram megvalósítása során törekedni kell az állami szervekkel, helyi civil szervezetekkel, vállalkozásokkal és a lakossággal való hatékony együttműködésre.

Képviselő-testület alapvető célja, Vácrátót működőképességének biztosítása; az Önkormányzat kötelező és önként vállalt közfeladatainak megfelelő színvonalon történő ellátása; az önkormányzati fenntartású intézmények bővítése és zavartalan működtetése. Alapvető célkitűzés, hogy sikeresen megvalósítsuk és lezárjuk a már elindított beruházásokat, továbbá hogy élkhető, az épített és természeti környezet egyensúlyát fenntartó települést alakítsunk ki.

**Prioritásaink: intézménybővítés és szolgáltatás fejlesztés
infrastruktúra fejlesztés,
helyi értékvédelem, közösségépítés,**

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerint az önkormányzat kötelező feladatai különösen az alábbiak:

- 1. településfejlesztés, településrendezés;**
- 2. településüzemeltetés** (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- 3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;**
- 4. törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;**
- 5. környezet-egészségügy** (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
- 6. óvodai ellátás;**
- 7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi**

védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;

8. szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. **helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;**
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. **helyi adóval, gazdaság szervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;**
14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékek – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. **sport, ifjúsági ügyek;**
16. nemzetiségi ügyek;
17. **közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;**
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Településfejlesztés, településrendezés

A település fenntartható és gazdaságos fejlesztése és üzemeltetése érdekében 2027. július 1. napjáig **településtervet** kell alkotni, (azaz el kell végezni a településrendezési terv eszközeink felülvizsgálatát.) A településterv egy fejlesztési típusú és egy rendezési típusú tervet tartalmaz majd. A jelen *legnagyobb* kihívása a lakosságszám növekedéssel járó intézményi, fenntarthatósági és közműellátási konfliktus-helyzet. Ennek kezelésére elengedhetetlen kidolgozni a megoldásokat.

Fontos, hogy a településtervezés során – különösen az építési telkek kialakításával kapcsolatban – a szakmai szempontok érvényesüljenek. Ha a jelenlegi körülmények nem szolgálják Vácrátót javát, akkor új irányt és szabályokat szükséges meghatározni.

Célunk megőrizni a falusias és kertvárosias lakóövezeteket, továbbá a gazdasági-kereskedelmi-szolgáltató övezetekben olyan vállalkozások/fejlesztések életre hívását szorgalmazzuk, melyek nem járnak jelentős környezeti terheléssel.

Az elmúlt időszakban az önkormányzati ingatlanvagyon jelentős gyarapítása valósult meg mely tendenciát a továbbiakban is szeretnénk fenntartani.

Településüzemeltetés

A településüzemeltetés az állampolgárok által az egyik leginkább elvárt feladat.

A köztemetőt bővíteni és fejleszteni kell, egyrészt további urnás temetési lehetőség, vagy akár szóróparcella kialakításával, vagy új “temető” terület kijelölésével.

A településen közvilágítás korszerűsítés 2013. évben valósult meg, a beruházásra vonatkozó szerződés 2023. évi lezárásával. Költségmegtakarítást egy újabb beruházás és a takarékosabb használat jelenthet. Fontos feladatunk a hiányzó lámpák pótlása, a szükséges hálózat bővítések elvégzése.

A helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása tekintetében felújításra irányuló beruházást pályázati források kiaknázásával tudunk megvalósítani. Átgondolásra érdemes

Fontos számunkra a szolgáltatást igénybe vevők (szülők) igényeinek felderítése, valamint az intézmény működésére, működtetésére vonatkozó visszajelzéseik, észrevételeik megismerése.

A kulturális örökség helyi védelme tekintetében a pálinkaház helyi emlékké nyilvánítása és állagmegővéséhez szükséges források felkutatása, kiaknázása lehet reális cél.

A helyi közművelődési tevékenység kapcsán az Önkormányzat közösségi színteret működtet. A Gárdonyi Géza Rendezvényközpont termei az oktatási/nevelési évben különféle öntevékenycsoportok számára biztosítanak a szabadidő hasznos eltöltésére kiváló lehetőséget. Alkalmanként színházi előadásoknak, könyvbemutatóknak, zenés közösségi rendezvényeknek ad otthont az épület, továbbá baráti és családi rendezvények lebonyolítására is igénybe vehető. Cél a Nemzeti Művelődési Intézet pályázati forrásainak igénybevétele kulturális programok szervezéséhez.

Helyi környezet- és természetvédelem

Az önkormányzat támogatja a környezetkímélő beruházásokat, megoldásokat. A Nemzeti Botanikus Kerttel együttműködve geotermikus energiával biztosítja legtöbb intézményének fűtését, amit a továbbiakban is fenntartani kíván. Erdészeti szakirányítással felügyeli az önkormányzati tulajdonú erdőrésztelkeken az erdőgazdálkodást. Az avar és kerti hulladékok égetését betiltotta. A helyi védettség alatt álló természetvédelmi területei (Nyilas legelő, Kis-Tece) kezelési tervének felülvizsgálata szükséges.

Helyi adóval kapcsolatban az elmúlt évtizedben Vácrátót adórendszerében nem volt jelentős változás. Az önkormányzati feladatkörök és a finanszírozás változásaira reagálva érdemes megvizsgálni új adó(k) bevezetésének lehetőségét, illetve a meglévő adónemekre vonatkozó szabályozás átalakítását.

Turizmussal kapcsolatos feladatok

Vácrátóton található a Nemzeti Botanikus Kert, mely az ország leg-fajgazdagabb élőnövény-gyűjteménye, így hazánk legjelentősebb botanikus kertje, mely kedvelt turisztikai célpont, csakúgy, mint a településen áthaladó Mária-út túraútvonal és az európai viszonylatban egyedülálló gyűszűmúzeum. Ezek alapot adhatnak a település turisztikai koncepciójának kidolgozására. Szükséges hogy a helyi lakosság számára a település élhető maradjon, ugyanakkor az ide látogatók számára is színvonalas kikapcsolódási lehetőségeket nyújtson. Ehhez településüzemeltetés, infrastrukturális fejlesztések és kulturális programok egyaránt szükségesek.

Sport, ifjúsági ügyek:

A sport jellemzően egy olyan terület, ahol az önkormányzat szerepe csak támogató lehet. Sport egyesületek, civil szervezetek, edzők azok, akik a konkrét sportterületeket irányítják. A velük való kapcsolattartás, együttműködés bármilyen fejlesztés alapja lehet.

Az önkormányzat a fennálló lehetőségre vonatkozó információk megosztásával támogathatja, hogy a településen minél többen sportoljanak.

Emellett fontos élni azokkal a fejlesztési lehetőségekkel, amik kis beruházási igénnyel sok helybéli számára elérhető sportolási lehetőséget nyújtanak: Öreg-erdő tanösvény karbantartásával, bringaparkkal a helyi sport közösségek népszerűsítésével lehet ösztönözni a rendszeres testmozgást. A sport komoly közösségteremtő erővel bír, ami különösen fontos a vácrátóti fiatalok helyben tartása szempontjából.

lehet a lakosság fejlesztési hozzájárulásának megfizetésére irányuló helyi rendelet kidolgozása is, közös (önkormányzati-lakossági-pályázati) finanszírozású beruházások megvalósítása esetén. Az önkormányzatnak keresnie kell a településüzemeltetéshez kapcsolódó pályázati lehetőségeket, felhasználható forrásokat.

A gyalogos, biciklis és egyéb alternatív közlekedést kisebb beruházásokkal, a közlekedés biztonságát szem előtt tartva igyekszünk segíteni. A járdák/árkok állapotát fel kell mérni és karbantartásuk/felújításuk során törekedni kell a felületek zöldítésére, fák ültetésére, esővíz szikkasztásra, stb.

Közparkok és egyéb közterületek kialakítása, fenntartása tekintetében a lakosság komfort érzetéhez hozzátartozik, a zöld-környezet megléte, az ez iránti igény. Ezen területek fenntartásába – lakossági programokkal – be kell vonni az érintetteket és ösztönözni kell a lakosság szerepvállalását ezek fenntartásában.

A beruházások során fokozni kell az érintett területek vízmegtartó/vízszikkasztó képességét.

Gépjárművek kiépített parkolására a Petőfi téren, a Gárdonyi Géza Rendezvényközpontnál, a Kossuth utcában továbbá a Botanikus kert, a köztemető, sportcsarnok környezetében van lehetőség. A meglévő parkolóhelyek biztonságos kialakítását tartjuk fontosnak és újabb parkolók kialakítása helyett a gépjármű használat csökkentésének ösztönzését, mely egészségesebb lakosságot, tisztább környezetet eredményez.

Az egészségügyi alapellátás

Jelenleg egy vegyes háziorvosi praxissal rendelkezünk, a gyermekorvos havonta egy alkalommal teljesít, megbízási szerződéssel szolgáltat, a védőnői szolgálat egy fővel üzemel. Mindhárom terület túlterhelt. A védőnői bővítést az ellátotti létszám alátámasztja, annak kezdeményezését már elindítottuk. A háziorvosi praxis bővítését elő kell készítenünk, ami a jelenlegi orvoshiány ismeretében nem lesz könnyű feladat.

A sportolási lehetőségek támogatásával, bringapark, sportcsarnok üzemeltetésével az önkormányzat hozzájárul az egészséges életmódra neveléshez. Ennek keretében az önkormányzatnak aktívan keresnie kell a további sportolási lehetőségek bővítésére vonatkozó pályázati lehetőségeket, kiaknázható forrásokat.

Környezet-egészségügy

Biztosítjuk évente egy alkalommal az elektronikai és a veszélyes hulladékok lakossági körből történő összegyűjtését. Évente több alkalommal a közterületeken, külterületen elhagyott hulladék összegyűjtését végezzük el. A lakosság bevonásával –egyesületi kezdeményezéssel- évente egy alkalommal szemétszüretet tartunk. Javíthatjuk járdáink, köztereink tisztaságát, további szemétszedési akciókkal, illetve kamerás megfigyelések, bejelentések és bírság szankciók alkalmazásával segíthetjük a belterületen és külterületen megvalósuló szemetelés visszaszorítását.

Óvodai ellátás

A lakosság szám növekedésével az óvodai férőhelyek bővítése vált szükségessé. Új csoportszobák kialakításával, további önkormányzati tulajdonban lévő épületek bevonásával és átalakításával a kötelező feladat ellátását biztosítanunk szükséges. Célunk az intézmény egy tömbben (egy telephelyen) történő tartása.

Település közbiztonságának biztosításában a közlekedési koncepció kidolgozása, gyalogátkelőhelyek biztonságossá tétele, a szabálykövető közlekedés, a polgárórség életre hívása lehetnek a jelen ciklus kiemelt fejlesztési területei.

Kívánatos, hogy a Képviselő-testület jól működve és rendszeressé tegye kapcsolatát a településen tevékenykedő gazdasági egységekkel, illetve a település életét meghatározó civil szervezetekkel. Folyamatosan keresse a kapcsolattartást és párbeszédet.

Fontos a lakosság széles körű bevonása a településvezetés kommunikációjába, munkájába, döntéseibe (vállalkozói találkozók, fiatalok ötletbörzéje stb.). Támaszkodunk mind a civil szervezetek véleményformáló és informáló szerepére. Rajtuk keresztül is közelebb kívánunk jutni a lakosság valóságos igényeihez, véleményéhez, hogy együttműködésükkel formáljuk a település életét.

Tudatosan építeni kívánunk más önkormányzatok "jó-gyakorlataira", aktív kapcsolatra törekszünk a környező, illetve a hasonló méretű települések önkormányzataival.

A feladatok felvállalását és rangsorolását a település meglévő adottsága, a lehetőségek feltárása, a lakosság igénye és az anyagi lehetőségek döntő mértékben befolyásolják.

Kiemelten kell kezelni azon fejlesztési feladatokat, amelyek elősegítik a település további előrelépését, lehetőséget teremtenek a vácrátótiak számára a minőségi, tartalmas és nyugodt élethez.

Kérem a Képviselő-testületet a ciklusprogram elfogadására!

Spiegelhalter László sk.
polgármester

